

PREDGOVOR

Kada se, 1951, Leksikografski zavod odlučio da obradi retrospektivnu bibliografiju radova objavljenih u periodici Južnih Slovjena od svršetka XVIII v. do 1945, bio je svijestan da stoji pred odgovornim zadatkom i mnogobrojnim poteškoćama. Materija je vrlo opsežna, evidencija periodike nedovoljna, a svi dosadašnji pokušaji da se naučni, književni i publicistički radovi, objavljeni u periodičnoj štampi od njenog početka do 1945, bibliografski registriraju, nisu dali znatnijih rezultata. Radi toga istraživači našeg kulturnog nasljeđa nisu mogli, bez velikog gubitka vremena, dobiti dovoljno svestran uvid šta je iz materije koju proučavaju objavljeno u časopisima, novinama i ostalim periodičkim publikacijama do 1945.

Uvjeran da je za solidan razvoj naše nauke bezuslovno potrebno da se taj zadatak što prije izvrši, kako bismo dobili pouzdan pregled dokumentacijskog materijala o postignutim rezultatima na svim područjima naše naučne, književne i umjetničke djelatnosti, L. Z. je pristupio organizaciji ovoga posla, premda u tome trenutku nije raspolagao dovoljnim brojem spremnih bibliografa. Obuhvatiti golemu količinu naučnih, književnih i publicističkih radova, rasutih u nekoliko tisuća raznovrsnih izdanja; razdijeliti u pregledne, povezane grupe naučnih, književnih i umjetničkih disciplina materiju, objavljenu u periodici koja obuhvaća raspon veći od 150 godina, toliko je mnogostran posao, da se može savladati samo kolektivnim naporom na najširoj osnovi.

Da bi spremio kadar popisivača, revizora i redaktora, L. Z. je, početkom 1951, izradio osnovna pravila za popisivanje bibliografske materije i sastavio popis najvažnije periodike. Pravila popisivanja štampana su u zasebnoj publikaciji, a kasnije, 1952, objavljena su u Priručniku Leksikografskog zavoda. Uporedo s tim poslom, Zavod je organizirao niz popisivačkih centara i održao kurseve za popisivače, revizore i kontrolore u većem broju jugoslavenskih gradova. Uz glavni popisivački centar u Zagrebu stvorena su dva veća, u Beogradu i Ljubljani, i niz manjih — u Subotici, Novom Sadu, Skopju, Sarajevu, Dubrovniku, Splitu, Zadru, Rijeci i Puli.

Prvotni popis najvažnije periodike trajno je dopunjavan. Da bi evidencija jugoslavenske periodike bila što potpunija, Zavod je popisao periodičke fondove svih jugosla-

venskih biblioteka. Rezultati toga rada objavljeni su u posebnoj knjizi zavodskih Anala kao Građa za bibliografiju jugoslavenske periodike, koja je sastavni dio ove Bibliografije.

Osnovna metoda rada u svim popisivačkim centrima bila je uglavnom jednaka. Izbor materijala za popis vršili su popisivači pod kontrolom dvojice revizora, osim u Beogradu, gdje je poseban lektor vršio izbor jedinica za bibliografsku obradbu. Uz dvije revizije, formalnu i stvarnu, trajno su kontrolirani nedostaci i nedosljednosti u popisivanju i tako je, za vrijeme popisivanja i za vrijeme redigiranja, obavljena višestruka kontrola popisanog materijala. Poduzeto je sve što se u danim prilikama moglo poduzeti da se popisivanje i redigiranje izvrši što savjesnije. Da je u masi podataka, imena i cifara ostalo propusta, nejedinstvenog tretiranja i griješaka, to je, nažalost, usud svakog bibliografskog napora. Uza svu savjesnost i znanje popisivača, revizora, kontrolora i redaktora nije bilo moguće provesti jednako tretiranje svih sličnih bibliografskih jedinica.

Nakon petgodišnjeg rada L. Z. počinje objavljivati *Bibliografiju članaka, rasprava i književnih radova* koja će, uprkos svim propustima i nedostacima, olakšati i unaprijediti rad naših ljudi na području nauke, književnosti i umjetnosti, a naročito na području disciplina, koje prikazuju naš vlastiti život i našu zemlju.